

áður fekk hópin av fiski, ja, so hevur onkur verið og »stolið« fiskin ella grópað føðina hjá fiskinum burtur. Fiskimaðurin gloymir her — og einki ringt sagt um tað — ofta tað týðningarmesta: At bæði fiskurin og føðin hjá honum svimur.

Undir øllum umstøðum er einki at ivast í at árinini av fiskiskapi á teir ymisk fiskastovnar eru »sum ein dropi í havinum« ímóti árininum av nevndu náttúrubroytingum. Tí tori eg eisini at siga, at skipanin við upphoggingarstuðlinum er óivað ein hin størsta dárgerð, ið nakrantíð er framt á hesum landi.

Skipanin er framt sum eitt úrslið av einum ýlikóri skipað av Fiskivinnu- og Fiskirannsóknarstovuni saman við onkrum »ongulí-reyv«-fiskimonnum. Ylir tú nóg leingi og nóg hart og hevur tú har afturat slitið reyvuna á skulabonki í útlandum eini 3-4 ár og fingið eitt feitt alment starv, so er tú longu yli-serfrøðingur. Tað undarliga er, at tað tykist hava litið og einki at siga hvat tú ylir fyri ella ímóti (troleveiðu, linuveiðu, skeljaveiðu o.s.fr.), tað týðningarmesta er at tú ylir so politikarin hoyrir teg.

Júst í hesum døgum uppliva norskir fiskimenn tilkær nógdir av størum toski, lodnu og nú eisini

sild, ið eingin áður veit um at siga, og tað av árgangum, ið fiskifrøðingar segdu vóru heilt »misyndnaðir«. Men gakk — norsku ýlikórinu høvdu longu syrgt fyri at kvoturnar vóru so smáar, at skip hús og heim nú fara á húsagang, meðan havið kókar av fiski uttanfyri stovudyrnar.

Í gomlum skjólum frá Norður Noreg kunnu vit lesa um fiskimannin, ið byrjaði við einum húki gjørdur úr jarni (áður varð bert nýtt beinhúkar). Hann varð hongdur, tí sama árið varð fiskaloysi. Vit kunnu eisini lesa um hann, ið byrjaði við gørmum — hann varð av somu orsök dæmdur at fara í útlegd. Í nýggjari tíð eydnaðist tað ýlikórinum í 8 ár at banna strandfaraskipini (»Hurtigruten«) at sigla til Lofoten i bestu fiskitíð har (jan./apr.). Og soleiðis kundi tú hildið áframt. Men hvat? — Vit hava jú druknað »heksir« í Føroyum áður, og um vit nú vegna aðra pátrúgv í staðin fyri heksirnar høgja upp tey gomlu fiskiskipini og geva út-lendingum tey nýggju, so er tað hóast alt frægari — ella hvat?

Tað er bert 25-30 ár síðani visindin fann fram á toluliga haldgóðar hættilar at máta upprunaframløsluna í havinum, og enn er henda vitanin ógvuliga óviss, serstak-

liga tá tað snýr seg um árinini av upprunaframløsluni á tey ymisk stigini í føðiketuni.

Alt eg havi sagt her um føðiketun og upprunaframløslur er í dag »pensum« í fólkskúlanum, so óneyðugt skuldi verið at endurtikið tilíkt, men eyðsæð kann hetta ikki hava verið »pensum« hjá okkara politikarum, tí hvat uppliva vit í hesum døgum? Jú, øll veiða á Føroya Banka er nú bannað fyri at geva toskagýtingarstovninum frið — og alt gott sagt um tað, men so steðgar eisini logikkurin upp, tí samstundis verður bannað at veiða hemara á sama grunni. Hemarin kann sostatt ótarnaður fylla seg við øllum tí gýtingartoski honum lystir, tí okkara politikarar hava enn ikki lært at fyri hvørji 1000 tons av hemara, vit kundu havt fiskað her, kunnu vit kanska fiska nærum 10.000 tons meira av toski, hýsu og upsa!

Skulu vit fremja atgerðir fyri at varðveita toska, upsa- og hýstovnin, so hevði tað verið skilabetri landsbúskaparliga at »premiera« hemaraveiðuna enn t.d. at veita upphoggingarstuðul til elligomul skip, ið kanska fiskaðu 3-400 tons av fiski við toskaskræðu árliga. Henda veiðinegd svarar til umleið tað sum 50 tons av hemara hava

kulkað í seg.

Spyrt tú okkara politikarar um orsøkina til skilaleysa bannið at veiða hemara á Føroya Banka er svarið: »Yvirfyri øðrum fiskivinnutjóðum, ið vit hava samvinnu við, er tað nóg lættari at grundgeva og fáa samtykt eitt bann av allari veiðu á einum ávisum øki«. Hverjum eru vit bangnir fyri her? Eru tað teir russisku og norsku svartkjaftatrolararnir? Hava russar og norðmenn ikki fiskifrøðingar, ið vita at hemarin er ein av hásins størstu ránsfiskum?

Nei, sannleikin er helst nóg nærri hann, at vit eru nakrir vatnknokkar, ræðuskitar og vingliskeltar, tá tað snýr seg um at verja føroysk vinnuá hugamál yvirfyri øðrum tjóðum, meðan vit ikki smáðast við at skræða matin úr munnum hjá okkara egnu, og gongur tað ikki, so eru altíð fjølmiðlarnir fúsir at opna hurðarnar fyri teimum, ið yla mistroysti niður í fólk, so allur nýggjur framtakshugur brátt fanar burtur í einki.

Við tí makt-skipan vit hava í dag í fiskivinnuni, og soleiðis sum hesi somu makt-menniskju hugsa og fremja sínar áskoðanir — um tær so er rættar ella órættar, so koma vit ikki úr tí ørvitis nagatødn vit eru komin í, fyrr enn vinnan sjálv (Fiskimannafelagið, Reiðarafelagið, Skiparafelagið, Fiskavirkini/Fiskasølurnar o.s.fr.) tekur sær um reiggj og setur royndar fiskifrøðing og royndar fiskimenn, ið kunnu verja á hugamál teirra, ið ynskja at land og fólk skal blóma aftur.

Japanarar siga at tær mongu búskaparligu kreppurnar í Vesturheiminum hava sína orsök í at vinnulivið hevur gloymt 5 sera týðningarmikil orð. Hesi eru: Loyaltetur, samstarv, ábyrgdar-kensla, álít og samjód.

Okkurt at hugsa um?

Góðar páskir!

Tormóður Dahl

BÍLIGAR BRÚKTAR BILLUTIR?

Vit hava eitt stórt úrval av brúktum eykalutum til bilar. Er tað okkurt, vit ikki hava á goymslu, so útvega vit tað.

Vit gera eisini smærri bilumvælingar.

pf. FØROYA BILUPPHØGG

Tlf. 16190

á Heygnum Mikla

Útlícitering

Málaraarbeiði í Kommunuskúlanum í Gøtu

Gøtu kommuna bjóðar hervið innandura málaraarbeiði út í almenna licitatið.

Arbeiðið fevnir um:

Veggir uml. 1400 m²
Loft uml. 510 m²
Somuleiðis vindeygu v.m.

Arbeiðið er ætlað at verða útført í summarfrítíð skúlans. Tilboðini skulu vera Gøtu skúla (Auluni) í hendi mándagin tann 25. apríl 1991, kl. 16.00, har teir, ið boðið hava, kunnu vera hjá-staddir.

Tilboðsmateriali kann fáast ímóti einum bankadiskonteraðum kekki á kr. 1.000,-.

Tilfar kann bíleggast á tlf. 41667, Sørin S. Djurhuus, Norðragøtu, áðrenn tann 4. apríl 1991.

Gøtu kommuna,
FR-510 Gøtu

Haldið sosialin

